

Usmernenia pre KA1

V súvislosti s aktuálnou situáciou so šírením koronavírusu (2019-nCoV), [rozhodnutiami a usmerneniami](#) Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, ako aj opatreniami [Úradu verejného zdravotníctva SR](#) sa na národnú agentúru obraciate s otázkami, ako postupovať v tejto situácii pri realizácii mobilít a projektov strategických partnerstiev vo všetkých sektoroch vzdelávania. Z tohto dôvodu národná agentúra programu Erasmus+ pre vzdelávanie a odbornú prípravu pripravila nasledujúce odporúčania.

Dňa 12. 6. 2020 vstúpila do platnosti nóta Európskej komisie, ktorá upravuje niektoré aspekty realizácie projektov, najmä s ohľadom na implementáciu virtuálnych mobilít a aktivít v rámci programu Erasmus+ v nasledujúcom období.

Prečítajte si pozorne zmeny v pravidlách!

Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že národná agentúra nemá žiadne kompetencie vyjadrovať sa k stupňu rizika nákazy alebo ohrozenia v jednotlivých krajinách, ani poskytnúť jednotné usmernenie pre prebiehajúce či plánované mobility.

Tlačové správy týkajúce sa pandémie COVID-19 a jej dopady na realizáciu Erasmus+ projektov sú zverejnené na [webovej stránke](#) národnej agentúry.

Obsah

Terminológia.....	3
Školské vzdelávanie a odborné vzdelávanie a príprava.....	3
1. Interné usmernenia.....	3
2. Plánované mobility	3
3. Prebiehajúce mobility	4
4. Virtuálne aktivity (mobility)	5
5. Zmena trvania zmluvy	6
6. Doklady požadované národnou agentúrou.....	7
7. Pozastavenie vykonávania akcie	7
Vzdelávanie dospelých	9
1. Interné usmernenia.....	9
2. Plánované mobility	9
3. Prebiehajúce mobility	10
4. Virtuálne aktivity (mobility)	11
5. Zmena trvania zmluvy	12
6. Doklady požadované národnou agentúrou.....	12
7. Pozastavenie vykonávania akcie	13

Terminológia

vyššia moc: okolnosti, ktoré znemožňujú alebo výrazne sťažujú plnenie zmluvy

virtuálna aktivita (mobilita): náhradná forma realizácie aktivít určených Sprievodcom programu Erasmus+. *Fyzická prítomnosť* na aktivite v prijímajúcej organizácii sa nahrádza relevantnou formou podporovanou informačnými technológiami v takom prípade, keď fyzická mobilita nie je možná z dôvodu šírenia ochorenia.

Školské vzdelávanie a odborné vzdelávanie a príprava

1. Interné usmernenia

Národná agentúra dôrazne odporúča, aby každý príjemca grantu prijal interné opatrenia zamerané na riadenie rizík. Interné opatrenia musia obsahovať aj informácie o tom, ako bude organizácia riešiť predčasné ukončenie mobility, ako požiadať o odklad mobility, na koho v škole sa majú žiaci (rodičia žiakov)/zamestnanci, ktorí sú vybranými účastníkmi plánovanej mobility alebo už sú v zahraničí, obrátiť v prípade núdze a otázok, so zohľadnením usmernení MŠVVaŠ SR, usmerneniami hlavného hygienika SR, usmerneniami zriaďovateľa atď.

2. Plánované mobility

a) V súčasnosti je možné realizovať mobility žiakov a zamestnancov. Vzhľadom na neustále sa meniacu situáciu však naďalej odporúčame:

- **komunikovať** s prijímajúcimi/partnerskými organizáciami stav;
- **informovať národnú agentúru** - prideleného konzultanta back office - o zmenách v realizácii projektu (napr. o zmenách v harmonograme, o zmenách v realizácii aktivít a pod.);
- **zmeniť termín** plánovaných mobilit, ak si to situácia vyžaduje;
- v prípade, ak to bude nutné z dôvodu realizácie projektu a za predpokladu súhlasu partnerov s predĺžením doby realizácie projektu, požiadať národnú agentúru **o zmenu zmluvy**.

UPOZORNENIE

*V súčasnosti žiadna autorita, vrátane národnej agentúry, **nevie predpovedať**, dokedy bude pretrvávajúť riziko nákazy koronavírusom. Z tohto dôvodu nie je možné odpovedať na otázky, na ktorý mesiac môžete presunúť mobilitu a dokedy budú platiť reštrikčné opatrenia či už na Slovensku alebo v zahraničí. Preto odporúčame:*

- *kontinuálne **komunikujte** so svojimi partnermi, keďže situácia v Európe je veľmi dynamická a mení sa každým dňom;*
- *v prípade, ak neplánujete predĺžiť trvanie zmluvy, zvolte si **po dohode s partnermi** neskorší termín z tých, čo pripadajú do úvahy;*
- ***zmeňte cieľovú krajinu/partnera;***
- *zabezpečte si taký spôsob dopravy a ubytovania, ktoré Vám v prípade potreby poskytnú **najvýhodnejšie storno**¹.*

Všetky svoje rozhodnutia ZDOKUMENTUJTE!

¹ Vaše práva pasažiera: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_485

- b) **Uznanie nákladov** už vynaložených na mobility: Národná agentúra bude uznávať náklady ako „vyššiu moc“, ktoré vznikli počas trvania platnosti obmedzení, resp. **do 12. 6. 2020**. Ak sa však v cieľovej krajine zmení situácia, bude možné uznať vyššiu moc aj po tomto dátume. Povinnosťou príjemcu grantu je postupovať v súlade s čl. II.15 Všeobecných zmluvných podmienok (t. j. informovať národnú agentúru, prijať opatrenia na minimalizáciu škody atď.).

Uznanie nákladov z dôvodu vyššej moci zo strany národnej agentúry bude prebiehať v rôznych modalitách:

- aktivity sa nerealizovali: vynaložené náklady (napr. cestovné, náklady na ubytovanie) v prípade uznania vyššej moci sa budú akceptovať vo výške reálnych nákladov (a to aj v prípade, ak takéto reálne náklady prevyšujú jednotkový príspevok);
- aktivity sa presunú/projekt sa predĺži: náklady sa budú uznávať vo výške jednotkového príspevku; v prípade potreby je možné vykonať povolené presuny medzi rozpočtovými kategóriami.

- c) **doklady požadované národnou agentúrou:** bod 6.

- d) **dokedy bude platiť mimoriadny stav:** v súčasnosti sa nedá predpovedať, ako dlho bude trvať riziko nákazy, a preto vám národná agentúra neodpovie na otázku, kedy môžete mobility realizovať. Z toho dôvodu odporúčame, aby ste priebežne **monitorovali situáciu** doma aj v Európe a predovšetkým **komunikovali** s partnerskou organizáciou/partnerskými organizáciami. Vo výnimočných situáciách je možné:

- nahradiť fyzickú mobilitu virtuálnou mobilitou (aktivitou) (bod 4), alebo
- požiadať národnú agentúru o zmenu trvania zmluvy (bod 5).

3. Prebiehajúce mobility

- a) **Ako postupovať, ak sú žiaci už na mobilite:** V súčasnosti je možné, aby sa žiaci a zamestnanci vašej inštitúcie zúčastnili na mobilitách. Samozrejme, že sa môže stať, že sa v prijímajúcej krajine zmení stav. V takom prípade je možné, aby žiaci prerušili alebo predčasne ukončili mobilitu.

- V prípade predčasného návratu sú uznateľné nasledujúce výdavky z dôvodu vyššej moci:
 - náklady na cestu (reálne náklady),
 - alikvótna časť individuálnej podpory,
 - organizačná podpora.
- V prípade prerušenia mobility sú uznateľné nasledujúce výdavky:
 - paušálne náklady na cestu (iba jedna cesta),
 - individuálna podpora,
 - organizačná podpora.

- b) **Ako postupovať, ak sú zamestnanci už na mobilite:** Podobná situácia môže nastať aj v prípade mobility vašich zamestnancov. Odporúčame komunikovať so svojimi zamestnancami a prijať vhodné opatrenia (napr. s ohľadom na interné opatrenia, na rizikovú oblasť, dĺžku trvania mobility a pod.).

- V prípade predčasného návratu sú uznateľné nasledujúce výdavky z dôvodu vyššej moci):

- náklady na cestu (reálne náklady),
 - alikvótna časť individuálnej podpory,
 - poplatky za kurz (maximálne do výšky jednotkového príspevku),
 - organizačná podpora.
- V prípade prerušenia mobility sú uznateľné nasledujúce výdavky:
 - paušálne náklady na cestu (iba jedna cesta),
 - individuálna podpora,
 - organizačná podpora.

V prípade zamestnancov a predčasného ukončení mobility Vám odporúčame postupovať s porozumením, ako aj v súlade s príslušnou legislatívou (napr. brať do úvahy aj oprávnené záujmy zamestnanca) a rozhodne „nezosobňovať“ takýto predčasný návrat.

- c) **Ako postupovať, ak ste prijímajúcou organizáciou:** je nevyhnutné, aby ste priebežne sledovali epidemiologickú situáciu a všetky platné opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR. V súlade s týmito opatreniami je potrebné informovať partnerské organizácie o povinnosti absolvovať povinnú karanténu (ak je to v súlade s opatreniami ÚVZ SR), o jej dĺžke, o povinnosti absolvovať testy na COVID-19 v súlade s týmito opatreniami v tých prípadoch, kde je to relevantné. Zároveň ich informujte o ďalších opatreniach zavedených vo vašej inštitúcii (napr. povinnosť nosiť rúško, dodržiavanie sociálneho odstupu a pod.).

4. Virtuálne aktivity (mobility)

V priebehu realizácie projektu sa môže stať, že napriek všetkým prijatým opatreniam (napr. v podobe zmeny trvania zmluvy, presunu aktivít na neskoršie obdobie, zmenu partnera a pod.) nebude z dôvodu epidemiologických opatrení možné realizovať fyzickú aktivitu.

V takom prípade je možné zmeniť formát aktivity na tzv. virtuálnu aktivitu.

Podmienkou oprávnenosti realizácie tejto formy aktivít/mobilít je podpis dodatku ku zmluve „Dodatočné finančné a zmluvné pravidlá platné iba pre projekty organizujúce virtuálne aktivity z dôvodu COVID-19“.

Podmienky toho, kedy a v akom rozsahu je možné realizovať projekt Erasmus+ aj vo forme virtuálnych aktivít, zverejní národná agentúra v zmluvnej dokumentácii.

V takomto prípade platia nasledovné pravidlá:

- Účastník mobility **nemá nárok na grant** za virtuálnu mobilitu.
- V prípade virtuálnych (on-line) kurzov organizácia **nemá nárok na poplatok za kurzy**.
- Organizácia **má nárok na organizačnú podporu** za virtuálnu mobilitu.
- Za účelom podpory realizácie virtuálnych aktivít je možný presun finančných prostriedkov **z ktorejkoľvek rozpočtovej kategórie** (individuálna podpora, cestovné náklady, poplatky za kurz, organizačná podpora) **do položky mimoriadne náklady** (nová rozpočtová kategória), maximálne však **10% z danej rozpočtovej kategórie**. Tieto mimoriadne náklady bude možné využiť na nákup/vypožičanie technických pomôcok, respektíve služieb, potrebných na

realizáciu virtuálnej mobility. Podmienkou uznania týchto nákladov je podpis dodatku k zmluve.

- Oprávnené mimoriadne náklady predstavujú reálne náklady súvisiace s nákupom/vypožičaním technických pomôcok², resp. služieb³, nevyhnutných na zabezpečenie realizácie virtuálneho komponentu mobility. Preukázanie potreby obstarania/vypožičania technických pomôcok, prípadne služieb, a účelnosti takýchto nákladov v súvislosti s virtuálnymi mobilitami je na zodpovednosti príjemcu grantu. Podpornú dokumentáciu predstavujú faktúry, prípadne ďalšie relevantné doklady.
- Rozpočtová kategória „mimoriadne náklady“ umožňuje **refundáciu 75 %** z oprávnených **reálnych nákladov** vynaložených na nákup pomôcok, respektíve služieb (kúpa PC, web kamery, nákup wifi, nákup licencií k webovým aplikáciám a pod.).
- Vynaložené náklady je potrebné zdokladovať (ako súčasť záverečnej správy): faktúry, účtenky a pod.
- V prípade účastníkov so **špeciálnymi potrebami** je možné – na základe relevantného odôvodnenia a dokumentácie – požiadať o podporu pre takýchto účastníkov tak, aby sa im umožnilo zúčastniť sa na virtuálnych aktivitách (mobilitách). V takom prípade je možné previesť finančné prostriedky z ktorejkoľvek rozpočtovej kategórie do rozpočtovej kategórie „špeciálne potreby“. Takéto náklady musia byť priamo spojené s účastníkmi so špeciálnymi potrebami a vykonávaním virtuálnych aktivít. Podpornú dokumentáciu predstavujú faktúry, prípadne ďalšie relevantné doklady.

5. Zmena trvania zmluvy

- a) **Do 12. 6. 2020** bolo možné požiadať o predĺženie trvania zmluvy, a to o maximálne 12 mesiacov, pričom však nesmie dĺžka trvania zmluvy prekročiť 36 mesiacov. Teda napr.:
- 12-mesačné projekty **môžu** požiadať o zmenu dĺžky trvania zmluvy až na 24 mesiacov;
 - 24-mesačné projekty **môžu** požiadať o zmenu dĺžky trvania zmluvy až na 36 mesiacov;
 - 36-mesačné projekty **nemôžu** požiadať o zmenu dĺžky trvania zmluvy.

UPOZORNENIE

Celková dĺžka projektu nesmie presiahnuť 36 mesiacov.

- b) Prijímateľ musí požiadať národnú agentúru o túto zmenu **písomne** na formulári zverejnenom na stránke národnej agentúry v zmluvnej dokumentácii.
- c) Žiadosť o zmenu zmluvy (výhradne v súvislosti na situáciu vyplývajúcu pandémie) bude akceptovaná **jednostranným dodatkom**.
- d) So zmenou zmluvy musia súhlasiť všetci partneri.
- e) V prípade **preukázateľného plánovania zmeny zmluvy** bude národná agentúra posudzovať žiadosti o predĺženie zmluvy podané aj po tomto termíne ako relevantné

² Technické pomôcky: môžu predstavovať napr. výpočtová a telekomunikačná technika vrátane materiálu k výpočtovej technike (t. j. „myši“, klávesnice, pamäťové zariadenia a pod.).

³ Služby: môžu predstavovať napr. softvér a licencie.

(preukázateľné plánovanie je doložené napr. prostredníctvom listovej alebo e-mailovej komunikácie s partnermi s relevantnými dátumami spred 12. 6. 2020).

- f) Možnosť predĺžiť zmluvu štandardným obojstranným dodatkom až do maximálnej dĺžky projektu stanovenej v Sprievodcovi programu Erasmus+ platnej pre danú akciu zostáva nezmenená. Žiadosť je potrebné podať na hlavičkovom papieri školy a originál žiadosti podpísaný štatutárnym zástupcom zaslať na adresu národnej agentúry.

6. Doklady požadované národnou agentúrou

Národná agentúra **je povinná** vyžadovať od príjemcov projektov doklady:

1. V prípade preukázania „vyššej moci“:

- a) národná agentúra bude akceptovať usmernenie MŠVVaŠ SR **od 9. 3. 2020 do 12. 6. 2020** (t. j. odo dňa zverejnenia tohto usmernenia až do dňa vydania nóty EK) ako dôkaz vyššej moci, resp. obmedzenia.

UPOZORNENIE

Toto usmernenie neznamená, že nie ste povinní prijať všetky preventívne opatrenia a úsilie, ktoré majú viesť k zabráneniu vzniku okolností smerujúcich k nedodržaniu zmluvných podmienok alebo k minimalizácii dopadov na realizáciu aktivít. Medzi tieto preventívne opatrenia patria aj už spomínané zmeny termínov realizácie mobilit/aktivít, alternatívne riešenia (napr. organizovanie virtuálnych konferencií, e-learningu atď.), predĺženie trvania zmluvy a pod.

- b) **do 9. 3. 2020 a od 12. 6. 2020** je potrebné predkladať iné doklady preukazujúce vyššiu moc (napr. nariadenia/usmernenia zriaďovateľa, ktoré explicitne zakazujú vycestovanie žiakov, zamestnancov a pod.; screenshoty stránky MZVaEZ SR ako dôkaz, že mobilita sa mala uskutočniť v rizikovej oblasti **v relevantnej dobe**, písomná informácia od prijímajúcej/partnerskej organizácie, že takýto zákaz bol vydaný v cieľovej krajine; písomná informácia od prijímajúcej/partnerskej organizácie, že v plánovanom termíne bude táto organizácia z dôvodu nákazy uzatvorená; hromadné vyhlásenia zákonných zástupcov žiakov/v prípade plnoletosti žiakov, že sa odmietajú z dôvodu obáv zúčastniť mobility aktivity a pod.).
2. V prípade žiadosti o zmenu trvania zmluvy: je potrebné predložiť podpornú dokumentáciu (napr. elektronická komunikácia s partnermi, súhlasné listy a pod.) vrátené formuláru žiadosti, ktorý je zverejnený na webových stránkach programu Erasmus+.
3. V prípade žiadosti o zvýšenie grantu: žiadosť, výpočet zostatku, výpočet požadovanej sumy. **Pred podaním žiadosti vopred informujte svojho konzultanta back-office, ktorý vám poradí, ako postupovať.**
4. V prípade zmeny formátu aktivity (fyzická mobilita sa mení na virtuálne aktivity): obojstranne podpísaný dodatok k zmluve.

7. Pozastavenie vykonávania akcie

Niektorí z vás sa zaujímajú o možnosť aplikovania časti II.16 – Pozastavenie vykonávania akcie všeobecných zmluvných podmienok. Tento postup je možný, ale neodporúčaný

v prípade projektov v akcii KA1. Národná agentúra skôr odporúča, aby sa – tam, kde je to možné – využila možnosť predĺženia zmluvy, kedy budete môcť realizovať iné aktivity (v podobe zmiešanej mobility žiakov, e-learningu, videokonferencií a pod.).

Nezabudnite však, že v oboch prípadoch je potrebné predložiť písomnú a zdôvodnenú žiadosť národnej agentúre.

Vzdelávanie dospelých

Vzhľadom k tomu, že [usmernenie](#) MŠVVaŠ SR sa vzťahovalo iba na školy a školské zariadenia, ktoré má kompetencie riadiť rezort školstva, mnohé z vyššie uvedených odporúčaní sa nevzťahujú na projekty realizované v sektore vzdelávania dospelých. Národná agentúra preto pripravila niekoľko odporúčaní pre inštitúcie realizujúce tento typ projektov.

1. Interné usmernenia

Národná agentúra dôrazne odporúča, aby každý príjemca grantu prijal interné opatrenia zamerané na riadenie rizík. Interné opatrenia musia obsahovať aj informácie o tom, ako bude organizácia riešiť predčasné ukončenie mobility, ako požiadať o odklad mobility, na koho sa majú účastníci mobilít alebo nadnárodných aktivít obrátiť v prípade núdze a otázok, so zohľadnením usmernení hlavného hygienika SR, usmerneniami VÚC, MZVaEZ SR atď.

2. Plánované mobility

a) Prípadné opätovné vyhlásenie mimoriadnej situácie môže mať predpokladané dopady aj na projekty v sektore vzdelávania dospelých (napr. zákaz organizovania hromadných športových, kultúrnych a spoločenských podujatí).

V súčasnosti je možné realizovať mobility zamestnancov. Vzhľadom na neustále sa meniacu situáciu však naďalej odporúčame:

- **komunikovať** s prijímajúcimi/partnerskými organizáciami stav;
- **informovať národnú agentúru** - prideleného konzultanta back office - o zmenách v realizácii projektu (napr. o zmenách v harmonograme, o zmenách v realizácii aktivít a pod.);
- tam, kde je to možné, **zmeniť termín** plánovaných mobilít, ak si to situácia vyžaduje;
- v prípade, ak to bude nutné z dôvodu realizácie projektu a za predpokladu súhlasu partnerov s predĺžením doby realizácie projektu, požiadať národnú agentúru o **zmenu trvania zmluvy**.

UPOZORNENIE

*V súčasnosti žiadna autorita, vrátane národnej agentúry, **nevie predpovedať**, dokedy bude pretrvávajúť riziko nákazy koronavírusom. Z tohto dôvodu nie je možné odpovedať na otázky, na ktorý mesiac môžete presunúť mobilitu a dokedy budú platiť reštrikčné opatrenia či už na Slovensku alebo v zahraničí. Preto odporúčame:*

- *kontinuálne **komunikujte** so svojimi partnermi, keďže situácia v Európe je veľmi dynamická a mení sa každým dňom;*
- *v prípade, ak neplánujete predĺžiť trvanie zmluvy, zvolte si **po dohode s partnermi** neskorší termín z tých, čo pripadajú do úvahy;*
- ***zmeňte cieľovú krajinu/partnera;***
- *zabezpečte si taký spôsob dopravy a ubytovania, ktoré Vám v prípade potreby poskytnú **najvýhodnejšie storno**⁴.*

Všetky svoje rozhodnutia ZDOKUMENTUJTE!

⁴ Vaše práva pasažiera: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_485

- b) **Uznanie nákladov** už vynaložených na mobility: Národná agentúra bude uznávať náklady ako „vyššiu moc“, ktoré vznikli počas trvania platnosti obmedzení, resp. **do 12. 6. 2020**. Ak sa však v cieľovej krajine zmení situácia, bude možné uznať vyššiu moc aj po tomto dátume. Povinnosťou príjemcu grantu je postupovať v súlade s čl. II.15 Všeobecných zmluvných podmienok (t. j. informovať národnú agentúru, prijať opatrenia na minimalizáciu škody atď.).

Uznanie nákladov z dôvodu vyššej moci zo strany národnej agentúry bude prebiehať v rôznych modalitách:

- aktivity sa nerealizovali: vynaložené náklady (napr. cestovné, náklady na ubytovanie) v prípade uznania vyššej moci sa budú akceptovať vo výške reálnych nákladov (a to aj v prípade, ak takéto reálne náklady prevyšujú jednotkový príspevok);
- aktivity sa presunú/projekt sa predĺži: náklady sa budú uznávať vo výške jednotkového príspevku; v prípade potreby je možné vykonať povolené presuny medzi rozpočtovými kategóriami.

c) **doklady požadované národnou agentúrou:** bod 6.

d) **dokedy bude platiť mimoriadny stav:** v súčasnosti sa nedá predpovedať, ako dlho bude trvať riziko nákazy, a preto vám národná agentúra neodpovie na otázku, kedy môžete mobility realizovať. Z toho dôvodu odporúčame, aby ste priebežne **monitorovali situáciu** doma aj v Európe a predovšetkým **komunikovali** s partnerskou organizáciou/partnerskými organizáciami. Vo výnimočných situáciách je možné:

- nahradiť fyzickú mobilitu virtuálnou mobilitou (aktivitou) (bod 4), alebo
- požiadať národnú agentúru o zmenu trvania zmluvy (bod 5).

3. Prebiehajúce mobility

a) **Ako postupovať, ak sú jednotlivci už na mobilite:** V súčasnosti je možné, aby sa zamestnanci vašej inštitúcie zúčastnili na mobilitách. Samozrejme, že sa môže stať, že sa v prijímajúcej krajine zmení stav. V takom prípade je možné, aby zamestnanci prerušili alebo predčasne ukončili mobilitu.

- V prípade predčasného návratu sú uznateľné nasledujúce výdavky z dôvodu vyššej moci:
 - náklady na cestu (reálne náklady),
 - alikvótna časť individuálnej podpory,
 - poplatky za kurz (maximálne do výšky jednotkového príspevku),
 - organizačná podpora.
- V prípade prerušenia mobility sú uznateľné nasledujúce výdavky:
 - paušálne náklady na cestu (iba jedna cesta),
 - individuálna podpora,
 - organizačná podpora.

V prípade zamestnancov a predčasného ukončeníu mobility Vám odporúčame postupovať s porozumením, ako aj v súlade s príslušnou legislatívou (napr. brať do úvahy aj oprávnené záujmy zamestnanca) a rozhodne „nezosobňovať“ takýto predčasný návrat.

- b) **Ako postupovať, ak ste prijímajúcou organizáciou:** je nevyhnutné, aby ste priebežne sledovali epidemiologickú situáciu a všetky platné opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR. V súlade s týmito opatreniami je potrebné informovať partnerské organizácie o povinnosti absolvovať povinnú karanténu (ak je to v súlade s opatreniami ÚVZ SR), o jej dĺžke, o povinnosti absolvovať testy na COVID-19 v súlade s týmito opatreniami v tých prípadoch, kde je to relevantné. Zároveň ich informujte o ďalších opatreniach zavedených vo vašej inštitúcii (napr. povinnosť nosiť rúško, dodržiavanie sociálneho odstupu a pod.).

4. Virtuálne aktivity (mobility)

V priebehu realizácie projektu sa môže stať, že napriek všetkým prijatým opatreniam (napr. v podobe zmeny trvania zmluvy, presunu aktivít na neskoršie obdobie, zmenu partnera a pod.) nebude z dôvodu epidemiologických opatrení možné realizovať fyzickú aktivitu.

V takom prípade je možné zmeniť formát aktivity na tzv. virtuálnu aktivitu.

Podmienkou oprávnenosti realizácie tejto formy aktivít/mobilit je podpis dodatku ku zmluve „Dodatočné finančné a zmluvné pravidlá platné iba pre projekty organizujúce virtuálne aktivity z dôvodu COVID-19“.

Podmienky toho, kedy a v akom rozsahu je možné realizovať projekt Erasmus+ aj vo forme virtuálnych aktivít, zverejní národná agentúra v zmluvnej dokumentácii.

V takomto prípade platia nasledovné pravidlá:

- Účastník mobility **nemá nárok na grant** za **virtuálnu mobilitu** .
- V prípade virtuálnych (on-line) kurzov organizácia **nemá nárok na poplatok za kurzy** .
- Organizácia **má nárok na organizačnú podporu** za virtuálnu mobilitu.
- Za účelom podpory realizácie virtuálnych aktivít je možný presun finančných prostriedkov **z ktorejkoľvek rozpočtovej kategórie** (individuálna podpora, cestovné náklady, poplatky za kurz, organizačná podpora) **do položky mimoriadne náklady** (nová rozpočtová kategória), maximálne však **10% z danej rozpočtovej kategórie** . Tieto mimoriadne náklady bude možné využiť na nákup/vypožičanie technických pomôcok, respektíve služieb, potrebných na realizáciu virtuálnej mobility. Podmienkou uznania týchto nákladov je podpis dodatku k zmluve.
- Oprávnené mimoriadne náklady predstavujú reálne náklady súvisiace s nákupom/vypožičaním technických pomôcok⁵, resp. služieb⁶, nevyhnutných na zabezpečenie realizácie virtuálneho komponentu mobility. Preukázanie potreby obstarania/vypožičania technických pomôcok, prípadne služieb, a účelnosti takýchto nákladov v súvislosti s virtuálnymi mobilitami je na zodpovednosti príjemcu grantu. Podpornú dokumentáciu predstavujú faktúry, prípadne ďalšie relevantné doklady.

⁵ Technické pomôcky: môžu predstavovať napr. výpočtová a telekomunikačná technika vrátane materiálu k výpočtovej technike (t. j. „myši“, klávesnice, pamäťové zariadenia a pod.).

⁶ Služby: môžu predstavovať napr. softvér a licencie.

- Rozpočtová kategória „mimoriadne náklady“ umožňuje **refundáciu 75 %** z oprávnených **reálnych nákladov** vynaložených na nákup pomôcok, respektíve služieb (kúpa PC, web kamery, nákup wifi, nákup licencií k webovým aplikáciám a pod.).
- Vynaložené náklady je potrebné zdokladovať (ako súčasť záverečnej správy): faktúry, účtenky a pod.
- V prípade účastníkov so **špeciálnymi potrebami** je možné – na základe relevantného odôvodnenia a dokumentácie – požiadať o podporu pre takýchto účastníkov tak, aby sa im umožnilo zúčastniť sa na virtuálnych aktivitách (mobilitách). V takom prípade je možné previesť finančné prostriedky z ktorejkoľvek rozpočtovej kategórie do rozpočtovej kategórie „špeciálne potreby“. Takéto náklady musia byť priamo spojené s účastníkmi so špeciálnymi potrebami a vykonávaním virtuálnych aktivít. Podpornú dokumentáciu predstavujú faktúry, prípadne ďalšie relevantné doklady.

5. Zmena trvania zmluvy

- a) **Do 12. 6. 2020** bolo možné požiadať o predĺženie trvania zmluvy, a to o maximálne 12 mesiacov, pričom však nesmie dĺžka trvania zmluvy prekročiť 36 mesiacov. Teda napr.:
- 12-mesačné projekty **môžu** požiadať o zmenu dĺžky trvania zmluvy až na 24 mesiacov;
 - 24-mesačné projekty **môžu** požiadať o zmenu dĺžky trvania zmluvy až na 36 mesiacov;
 - 36-mesačné projekty **nemôžu** požiadať o zmenu dĺžky trvania zmluvy.

UPOZORNENIE

Celková dĺžka projektu nesmie presiahnuť 36 mesiacov.

- b) Prijímateľ musí požiadať národnú agentúru o túto zmenu **písomne** na formulári zverejnenom na stránke národnej agentúry v zmluvnej dokumentácii.
- c) Žiadosť o zmenu zmluvy (výhradne v súvislosti na situáciu vyplývajúcu pandémie) bude akceptovaná **jednostranným dodatkom**.
- d) So zmenou zmluvy musia súhlasiť všetci partneri.
- e) V prípade **preukázateľného plánovania zmeny zmluvy** bude národná agentúra posudzovať žiadosti o predĺženie zmluvy podané aj po tomto termíne ako relevantné (preukázateľné plánovanie je doložené napr. prostredníctvom listovej alebo e-mailovej komunikácie s partnermi s relevantnými dátumami spreď 12. 6. 2020).
- f) Možnosť predĺžiť zmluvu štandardným obojstranným dodatkom až do maximálnej dĺžky projektu stanovenej v Sprievodcovi programu Erasmus+ platnej pre danú akciu zostáva nezmenená. Žiadosť je potrebné podať na hlavičkovom papieri Vašej organizácie a originál žiadosti podpísaný štatutárnym zástupcom zaslať na adresu národnej agentúry.

6. Doklady požadované národnou agentúrou

Národná agentúra **je povinná** vyžadovať od príjemcov projektov doklady:

1. V prípade preukázania „vyššej moci“:

- a) národná agentúra bude akceptovať usmernenie MŠVVaŠ SR **od 9. 3. 2020 do 12. 6. 2020** (t. j. odo dňa zverejnenia tohto usmernenia až do dňa vydania nóty EK) ako dôkaz vyššej moci, resp. obmedzenia.

UPOZORNENIE

Toto usmernenie neznamena, že nie ste povinní prijať všetky preventívne opatrenia a úsilie, ktoré majú viesť k zabráneniu vzniku okolností smerujúcich k nedodržaniu zmluvných podmienok alebo k minimalizácii dopadov na realizáciu aktivít. Medzi tieto preventívne opatrenia patria aj už spomínané zmeny termínov realizácie mobilit/aktivít, alternatívne riešenia (napr. organizovanie virtuálnych konferencií, e-learningu atď.), predĺženie trvania zmluvy a pod.

- c) **do 9. 3. 2020 a od 12. 6. 2020** je potrebné predkladať iné doklady preukazujúce vyššiu moc (napr. nariadenia/usmernenia zriaďovateľa, ktoré explicitne zakazujú vycestovanie žiakov, zamestnancov a pod.; screenshoty stránky MZVaEZ SR ako dôkaz, že mobilita sa mala uskutočniť v rizikovej oblasti **v relevantnej dobe**, písomná informácia od prijímajúcej/partnerskej organizácie, že takýto zákaz bol vydaný v cieľovej krajine; písomná informácia od prijímajúcej/partnerskej organizácie, že v plánovanom termíne bude táto organizácia z dôvodu nákazy uzatvorená; hromadné vyhlásenia zákonných zástupcov žiakov/v prípade plnoletosti žiakov, že sa odmietajú z dôvodu obáv zúčastniť mobility aktivity a pod.).
2. V prípade žiadosti o zmenu trvania zmluvy: je potrebné predložiť podpornú dokumentáciu (napr. elektronická komunikácia s partnermi, súhlasné listy a pod.) vrátane formuláru žiadosti, ktorý je zverejnený na webových stránkach programu Erasmus+.
 3. V prípade žiadosti o zvýšenie grantu: žiadosť, výpočet zostatku, výpočet požadovanej sumy. **Pred podaním žiadosti vopred informujte svojho konzultanta back-office, ktorý vám poradí, ako postupovať.**
 4. V prípade zmeny formátu aktivity (fyzická mobilita sa mení na virtuálne aktivity): obojstranne podpísaný dodatok k zmluve.

7. Pozastavenie vykonávania akcie

Niektorí z vás sa zaujímajú o možnosť aplikovania časti II.16 – Pozastavenie vykonávania akcie všeobecných zmluvných podmienok. Tento postup je možný, ale neodporúčaný v prípade projektov v akcii KA1. Národná agentúra skôr odporúča, aby sa – tam, kde je to možné – využila možnosť predĺženia zmluvy, kedy budete môcť realizovať iné aktivity (v podobe zmiešanej mobility žiakov, e-learningu, videokonferencií a pod.).

Nezabudnite však, že v oboch prípadoch je potrebné predložiť písomnú a zdôvodnenú žiadosť národnej agentúre.